

•POKAZATELJI ZARADA•

Anastasija Tmušić E41

Pokazatelji zarada - uvod

- Na nivou preduzeća zarade se prate na osnovu računovodstvene evidencije. Na osnovu tih podataka izračunavaju se različiti pokazatelji zarada koje menadžment koristi u svojoj poslovnoj politici.
- Pokazatelji nivoa zarada u preduzeću su:
  - Ukupno isplaćena masa bruto zarada i prosečna bruto zarada
  - Ukupno isplaćena masa neto zarada i prosečna neto zarada

Pokazatelji zarada - uvod

- Prosečna bruto (neto) zarada po zaposlenom - pokazatelj nivoa bruto (neto) zarada zaposlenih, koji predstavlja količnik ukupno isplaćene mase bruto (neto) zarada u posmatranom periodu i broja zaposlenih po kadrovskoj evidenciji u tom periodu.

Pokazatelji dinamike zarada

- Osim utvrđivanja nivoa zarada u jednom periodu, za vođenje poslovne politike preduzeća i ekonomske i socijalne politike zemlje u celinj, važno je pratiti dinamiku zarada u nekom dužem vremenskom intervalu. U te svrhe koriste se indeksi dinamike zarada.
- To su:
  - Indeksi nominalnih prosečnih zarada
  - Indeksi realnih prosečnih zarada

Indeksi nominalne prosečne neto zarade

- To je odnos nivoa nominalne prosečne neto zarade u tekućem periodu i njenog nivoa u baznom periodu.
- Relativne promene prosečne neto zarade uslovljene su sledećim faktorima:
  - Promenom prosečnih zarada pojedinih kategorija zaposlenih koje su nastale zbog promena pojedinačnih bruto i neto zarada
  - Promenom u kvalifikacionoj strukturi zaposlenih

Indeksi nominalne prosečne neto zarade

- Promene prosečnih neto zarada možemo da analiziramo na dva načina, tako što ćemo uključiti uticaj promena u kvalifikacionoj strukturi zaposlenih ili ćemo ga zanemariti. Shodno tome, razlikujemo dve grupe indeksa prosečnih nominalnih neto zarada, i to:
  - Promenljivog sastava zaposlenih
  - Nepromenljivog sastava zaposlenih

Indeks nominalne prosečne neto zarade promenljivog sastava zaposlenih

- On pokazuje relativnu promenu nominalne prosečne neto zarade u tekućem periodu u odnosu na bazni period, uzimajući u obzir promene u kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.
- Najbolji način da se ovo objasni i razume jeste primer zadatka.

• Zadatak

Prosečna neto zarada zaposlenih prema kvalifikacijama za 2011. i 2012. godinu

Kvalifikacija	Prosečna neto		Zarada u dinarima		Broj Zaposlenih	
	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.
KV	28 000	28 400	6	3		
SSS	42 000	44 000	5	3		
vŠs	55 000	55 500	9	8		
VSS	70 000	72 000	6	10		
Ukupno:			26	24		

- Naši zadaci su:

1. Izračunati prosečnu neto zaradu po zaposlenom 2011 i 2012 godine
2. Izračunati i protumačiti indeks nominalne prosečne neto zarade uzimajući u obzir promene u kvalifikacionoj strukturi zaposlenih tokom vremena
3. Izračunati i protumačiti indeks nominalne prosečne neto zarade nepromenjenog sastava zaposlenih
4. Odrediti u kojij meri su promene u kvalifikacionoj strukturi uticale na promene prosečnih neto zarada

1. Prosečná neto zarada 2011.

$$\begin{aligned} \text{Mnz}(0) = \frac{\text{ukupno } x \cdot f}{\text{ukupno } f} &= \frac{70000 \cdot 6 + 55000 \cdot 9 + 42000 \cdot 5 + 28000 \cdot 6}{26} \\ &= \frac{1\,293\,000}{26} = 49\,730,77 \end{aligned}$$

Prosečná neto zarada za 2012godinu:

$$\text{Mnz}(t) = \frac{\text{ukupno } x \cdot f}{\text{ukupno } f} = \frac{72000 \cdot 10 + 55500 \cdot 8 + 44000 \cdot 3 + 28400 \cdot 3}{24} = 57550$$

2.

$$I_{nz} = \frac{M_{nz}(t)}{M_{nz}(o)} \cdot 100 = \frac{57550}{49730,77} = 115,72$$

Prosečna neto zarada 2012. god nominalno je veća u odnosu na 2011. za 15,72%. Na radu zarada uticale su i povoljne promene u kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.

3.

$$\text{ukupno } x_o \cdot L_o = 70000 \cdot 6 + 55000 \cdot 9 + 42000 \cdot 5 + 28000 \cdot 6 = 1293000$$

$$\text{ukupno } x_t \cdot L_o = 72000 \cdot 6 + 55500 \cdot 9 + 44000 \cdot 5 + 28400 \cdot 6 = 1321900$$

$$I'_{nz} = \frac{\text{ukupno } x_t \cdot L_o}{\text{ukupno } x_o \cdot L_o} \cdot 100 = \frac{1\,321\,900}{1\,293\,000} \cdot 100 = 102,24$$

Ostvaren je nominalan rast prosečne neto zarade 2012. u odnosu na 2011. za 2,24%.

4.

$$\frac{\ln z}{l'nz} \cdot 100 = \frac{115,72}{102,24} \cdot 100 = 113,18$$

Promene u kvalifikacionoj strukturi zaposlenih uticale su na nominalno povećanje prosečnih neto zarada u iznosu od 13,18%.

Simboli i formule

$$I_{nz} = \frac{M_{nz}(t)}{M_{nz}(o)} \cdot 100$$

$M_{nz}(o)$ □ indeks nominalne prosečne neto zarade promenljivog sastava zaposlenih

$$I'_{nz} = \frac{\text{ukupno } x_t \cdot L_o}{\text{ukuono } x_o \cdot L_o} \cdot 100$$

$\text{ukuono } x_o \cdot L_o$ □ indeks nominalne prosečne neto zarade nepromenljivog sastava zaposlenih

I'_{nz} □ indeks prosečne nominalne neto zarade nepromenjenog sastava zaposlenih

X_o i X_t □ prosečna neto zarada jedne kategorije

L_o □ broj zaposlenih posmatrane kategorije u baznom periodu